

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 30C/243/2003
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7203899575
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adrián Pažúr
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2018:7203899575.24

Rozhodnutie

Okresný súd Košice II v právnej veci žalobcu: D.O.W. Trade s.r.o., Rozmarínova 3238/26, Komárno, IČO: 35 864 559, proti žalovaným: 1/ Q. W., nar. X.XX.XXXX, Z. XX, W., 2/ T. W., nar. X.XX.XXXX, Z. XX, W., 3/ L. U., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, W., 4/ L. W., nar. X.X.XXXX, Z. XX, W., žalovaní v 2 - 4 rade právne zastúpení advokátkou JUDr. Ľudmilou Raffáčovou, Nerudova 6, Košice, v konaní o zaplatenie 829,85 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zastavuje.

II. Žalovaná v 1. rade je povinná zaplatiť žalobcovi 829,85 Eur s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne od 12.5.2001 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobu voči žalovaným v 2., 3., 4. rade zamietá.

IV. Vo vzťahu žalobcu a žalovanej v 1. rade žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku.

V. Vo vzťahu žalobcu a žalovaných v 2. až 4. rade žalovaným priznáva náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu žalobou podanou na súde 6.9.2001 navrhol, aby súd zaviazal pôvodne žalovaného v 1. rade Y. W. a pôvodne žalovanú v 2. rade Q. W. zaplatiť žalobcovi 25.000,- Sk s 1 % zmluvnou pokutou z celej dlžnej sumy za každý deň omeškania od 12.5.2001 do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

2. V podanej žalobe uviedol, že pôvodne žalovaný v 1. rade Y. W. si od žalobcu požičal sumu 20.000,- Sk s leasingovým koeficientom 1,395 na základe Zmluvy o pôžičke zo dňa 11.4.2001, pôvodne žalovaná v 2. rade Q. W. je jeho ručiteľkou, dlžná suma mala byť uhrádzaná podľa splátkového kalendára, nebola uhradená prvá splátka a všetky nasledujúce, čím sa stala splatnou celá dlžná suma spolu so zmluvnou pokutou 1 % za každý deň omeškania od 12.5.2001 do zaplatenia.

3. Na základe podanej žaloby vydal Okresný súd Košice II platobný rozkaz č.k. 1Ro 8987/2001-18 z 22.4.2002, ktorý bol uznesením č.k. 1Ro 8987/2001-33 z 21.3.2003 zrušený z dôvodu, že sa ho nepodarilo doručiť do vlastných rúk pôvodne žalovanému v 1. rade.

4. V priebehu konania uznesením č.k. 30C 243/2003-43 z 4.2.2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť 22.5.2007, súd pripustil, aby z konania vystúpil žalobca Investa leasing Slovakia, s.r.o., K. Thalyho 10, Komárno, IČO: 36 524 239 a na jeho miesto nastúpil Investa Credit Slovakia, s.r.o., Elektrárenská cesta 12, Komárno, IČO: 36 539 244,

5. Po začatí konania pôvodne žalovaný v 1. rade Y. W. zomrel XX.X.XXXX.

6. Podľa osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD XXXX/XXXX, Dnot XXX/XXXX z XX.X.XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28.4.2008, dedičstvo po pôvodne žalovanom v 1. rade Y. W. nadobudla Q. W. - pozostalá manželka, T. W. - pozostalá dcéra, L. W. - pozostalá dcéra, L. W. - pozostalý syn, všetci v rovnakom pomere k dedičstvu, t.j. po 1/4.

7. Po vykonanom dokazovaní vo veci rozhodol Okresný súd Košice II rozsudkom č.k. 30C 243/2003-290 z 15.11.2012 tak, že žalovaný v 1. rade zaviazal zaplatiť žalobcovi 829,85 €, žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 1% denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania od 12.5.2001 do zaplatenia voči žalovanej v 1. rade zamietol, žalobu voči žalovaným v 2., 3., a 4. rade zamietol, vo vzťahu žalobcu a žalovaných v 1. rade rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, vo vzťahu žalobcu a žalovaných v 2., 3., a 4. rade rozhodol, že žalobca je povinný nahradiť žalovaným v 2., 3., a 4. rade trovy konania na účet právnej zástupkyne vo výške 382,97 €.

8. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca.

9. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 4Co/13/2013-308 z 17.9.2015 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

10. V zmysle odôvodnenia odvolacieho súdu, žalobca podal odvolanie proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a toto odvolanie došlo na súd 4.1.2013. Vzhľadom k tomu, že nemalo všetky náležitosti, súd prvého stupňa ho uznesením zo dňa 17.1.2013 vyzval na doplnenie odvolania, na čo žalobca reagoval písomným doplnením, ktoré došlo na súd prvého stupňa 15.2.2013. Napadol rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým bola zamietnutá uplatnená zmluvná pokuta, ktorým bola zamietnutá žaloba voči žalovaným v 2., 3. a 4. rade, ako aj výrok, ktorým ho súd zaviazal nahradiť žalovaným v 2., 3. a 4. rade trovy konania. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súd dospel k záveru, že konanie pred súdom prvého stupňa trpí vadou, ktoré malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pôvodnou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal pôvodne žalovaných v 1. a 2. rade Y. W. a Q. W. spoločne a nerozdielne do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť mu 25.000,- Sk s príslušenstvom, ako aj nahradiť trovy konania. Pozornosti súdu prvého stupňa však unikla tá skutočnosť, že dňa 7.1.2002 bola podaná zmena návrhu na začatie konania, ktorá sa nachádza v spise pod č.l. 13. Žalobca takýmto zmeneným petitom žiadal, aby žalovaní v 1. a 2. rade boli zaviazaní povinnosťou do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi 25.000,- Sk s príslušenstvom a nahradiť trovy konania tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Napriek zmenenému petitu o návrhu na pripustenie tejto zmeny súd prvého stupňa vôbec nerozhodol. Naopak, vydal platobný rozkaz sp. zn. 1Ro/8987/01-18 zo dňa 22.4.2002, kde zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalovanú sumu s príslušenstvom, ako aj trovy konania spoločne a nerozdielne. Keďže sa však nepodarilo tento platobný rozkaz doručiť, bol uznesením zo dňa 21.3.2003 zrušený a súd nariadil pojednávanie a pokračoval v konaní. V priebehu konania zomrel pôvodne žalovaný v 1. rade a jeho právnymi nástupcami sa stali tak žalovaná v 2. rade, jeho manželka, ale aj žalovaní v 2. až 4. rade jeho deti. Na č.l. 111 spisu je založené v kópii osvedčenie notárky JUDr. Q. L. o dedičstve sp. zn. XXD/XXXX/XXXX, Dnot/XXX/XX zo dňa XX.X.XXXX, k spisu však nie je pripojený celý dedičský spis. Z tohto osvedčenia vyplýva, že všetci zákonní dedičia po nebohom žalovanom v 1. rade Y. W. dedili rovným dielom každý po 1/4 a aj keď predmetná pohľadávka netvorila súčasť pasív dedičstva, čistá hodnota dedičstva bola 401.636,- Sk. Súd prvého stupňa pokračoval v konaní s dedičmi nebohého žalovaného v 2. rade Y. W., avšak rozhodoval bez toho, aby vyzval žalobcu na upresnenie žalobného petitu a vyhovel žalobe pôvodnej (teda nie zmenenej), ktorou sa domáhal pôvodný žalobca spoločného a nerozdielneho plnenia nebohého Y. W. a Evy W.. Svoje rozhodnutie oprel o dobré mravy, zaviazal žalovanú v 1. rade zaplatiť žalovanú istinu, voči ostatným žalovaným - dedičom žalobu zamietol. Nesprávne tak právne posúdil otázku nároku voči žalovaným v 2., 3. a 4. rade, ktorí ako dedičia do výšky svojho zdedeného podielu zodpovedajú pomerne za dlhy poručiteľa. Skutočnosť, že dedičský podiel im podľa odôvodnenia súdu prvého stupňa nebol vyplatený a v čase vzniku dlhu boli maloletí a nemali o ňom vedomosť, je vo vzťahu k nároku žalobcu právne irelevantná. Napokon, z osvedčenia o dedičstve vôbec nevyplýva povinnosť ich matky Q. W. na výplatu nejakého dedičského podielu. Všetci zákonní dedičia dedili rovným dielom a pokiaľ im ich dedičský podiel nebol vydaný, majú právo domáhať sa voči tomu, kto im ho zadržáva. Vzhľadom na skutočnosti, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový

stav, vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvého stupňa bude v prvom rade procesne sa vysporiadať s pôvodnou zmenou žalobného návrhu, vyzvať žalobcu na upresnenie žalobného návrhu v súvislosti s právnym nástupníctvom účastníkov konania na strane žalovanej po smrti pôvodne žalovaného v 1. rade Jozefa W., pripojiť dedičský spis po nebohom poručiteľovi Y. W., rozhodnúť aj o zmene žalovaného petitu uvedeného v odvolacom konaní žalobcom ohľadne úrokov z omeškania a vyzvať ho, nech uvedie, čoho sa presne domáha (presne uviesť celý petit), opätovne vo veci rozhodnúť, zároveň aj o trovách konania, svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodniť za použitia správneho právneho predpisu.

XX. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie na nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. [§ 391 odsek 2 CSP]

12. V súlade s citovaným ustanovením Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie, v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, sa procesne vysporiadal s pôvodnou zmenou žaloby, vyzval žalobcu na upresnenie žaloby v súvislosti s právnym nástupníctvom strán sporu na strane žalovanej po smrti pôvodne žalovaného v 1. rade Y. W., pripojil dedičský spis po nebohom poručiteľovi Y. W., rozhodol o zmene žalobného petitu uvedeného v odvolacom konaní žalobcu ohľadne úrokov z omeškania a vyzval žalobcu, nech uvedie, čoho sa presne domáha, aby presne uviedol celý petit.

13. Uznesením Okresného súdu Košice II č.k. 30C 243/2003-314 z 2.2.2016 súd vyzval žalobcu na doplnenie podania žaloby doručenej súdu dňa 6.9.2011 v spojení s jej doplnením zo dňa 7.1.2002, aby bolo zrejmé ako žiada, aby súd rozhodol vrátane uvedenia, ako má byť povinnosť zaplatiť žalovanú sumu zo strany žalovaných splnená (spoločne a nerozdielne alebo pomerne), a teda presne uvedie celý petit vo vzťahu ku všetkým žalovaným.

14. Žalobca podaním doručeným súdu 26.2.2016 žiadal, aby súd rozhodol tak, že žalovaní majú povinnosť zaplatiť istinu 829,85 € a 17.60% ročný úrok z omeškania z dlžnej sumy od 12.5.2011 do zaplataenia spoločne a nerozdielne.

15. Uznesením Okresného súdu Košice II č.k. 30C 243/2003-316 z 12.10.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť 30.11.2016 súd pripustil zmenu žaloby podľa návrhu žalobcu doručeného súdu dňa 4.1.2013 v spojení s jeho doplnením dňa 15.2.2013 a 26.2.2016 tak, že predmetom konania sú aj úroky z omeškania zo sumy 829,85 € ročne od 12.5.2001 do zaplataenia spoločne a nerozdielne.

16. Súd zároveň dňa 12.10.2016 vyzval žalobcu na oznámenie, či trvá na žalobe v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty.

17. Žalobca podaním doručeným súdu 29.11.2016 uviedol, že v konaní proti žalovaným berie žalobu v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty späť.

18. Zo Zmluvy o pôžičke uzavretej medzi Investa leasing Slovakia, s.r.o. (č. účtu 20129063/6500) ako veriteľom a Y. W. ako dlžníkom (č. účtu XXXXXXXX/XXXX, r.č. XXXXXXXXXX) a Q. W. ako ručiteľom dňa 2.4.2001 súd zistil, že v zmysle bodu 1. veriteľ touto zmluvou prepožičal dlžníkovi peňažnú istinu 20.000,- Sk; v zmysle bodu 2. veriteľ a dlžník sa dohodli, že za deň požičania peňažnej istiny sa považuje deň podpísania tejto zmluvy zo strany všetkých zmluvných strán; v zmysle bodu 3. dlžník sa zaväzuje peňažnú istinu aj s úrokmi vrátiť v dohodnutých splátkach v zmysle bodov 4., 5. a 6. tejto zmluvy, splátky obsahujú požičanú peňažnú istinu a dohodnuté úroky v plnej výške, výška jednotlivých splátok pôžičky je 2.500,- Sk; v zmysle bodu 5. počet prvej zvýšenej splátky je 1, počet ďalších riadnych splátok je 10; v zmysle bodu 6. prvá zvýšená splátka je splatná okamžite, prvú zvýšenú splátku veriteľ odrátava priamo z peňažnej istiny pri jej vyplatení (bod 9. tejto zmluvy); v zmysle bodu 7. ďalšie riadne splátky pôžičky sú splatné vždy do 11. dňa v mesiaci počnúc prvým nasledujúcim mesiacom po mesiaci, v ktorom bola táto zmluva všetkými zmluvnými stranami podpísaná; v zmysle bodu 8. dlžník môže uhradiť ktorúkoľvek splátku pred dobou splatnosti, pričom výška jednotlivých splátok zostáva nezmenená; v zmysle bodu 9. veriteľ sa zaväzuje do 10 pracovných dní odo dňa požičania previesť bankovým prevodom peňažnú istinu na vyššie uvedený účet dlžníka, z ktorej bude odrátaná prvá zvýšená splátka, prvá zvýšená splátka je sumou riadnej splátky a poplatku za náklady za uzatvorenie tejto zmluvy vo výške 2 % z peňažnej istiny; v zmysle bodu 13. dlžník sa zaväzuje v prípade omeškania so zaplataením splátky pôžičky uhradiť

veriteľovi 1 % zmluvnú pokutu z dlžnej splátky za každý deň omeškania; v zmysle bodu 14. dlžník a veriteľ sa dohodli, že v prípade oneskorenia sa so zaplatením viac ako jednej riadnej splátky včas alebo jednou riadnou splátkou alebo zmluvnou pokutou dlhšie ako jeden mesiac: a) veriteľ si môže od dlžníka nárokovať zaplatenie všetkých ešte nezaplatených splátok, zmluvných pokút a to okamžite, b) dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi aj 1 % zmluvnú pokutu z peňažnej istiny za každý deň omeškania, pričom počet dní v omeškaní sa počíta od splatnosti prvej neuhradenej splátky alebo zmluvnej pokuty až do úplného vyrovnania všetkých riadnych splátok a zmluvných pokút.

19. Súd z výzvy právneho predchodcu žalobcu z 16.7.2001 adresovanej pôvodne žalovanému v 1. rade Y. W. a pôvodne žalovanej v 2. rade Q. W. zistil, že právny predchodca žalobcu vyzval dlžníka a ručiteľku na úhradu dlžnej sumy.

20. Súd pripojeného dedičského spisu a osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD XXXX/XXXX, Dnot XXX/XXXX z XX.X.XXXX v dedičskej veci po poručiteľovi Y. W. zistil, že pohľadávka žalobcu voči žalovaným v 1., 2., 3. a 4. rade netvorí súpis pasív dedičstva, kedy žalovaní v 1. - 4. rade popreli prihlásené pohľadávky veriteľov spolu vo výške 1.080.295,10 Sk. Podľa osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD XXXX/XXXX, Dnot XXX/XXXX z XX.X.XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28.4.2008, dedičstvo po pôvodne žalovanom v 1. rade Y. W. nadobudla Q. W. - pozostalá manželka, T. W. - pozostalá dcéra, L. W. - pozostalá dcéra, L. W. - pozostalý syn, všetci v rovnakom pomere k dedičstvu, t.j. po 1, kedy všeobecná hodnota dedičstva bola určená na sumu 450.000,- Sk, pasíva boli určené vo výške 48.364,- Sk, čistá hodnota dedičstva bola určené v sumu 401.636,- Sk.

21. Súd z oznámenia Poštovej banky vo vzťahu k účtu č. XXXXXXXX/XXXX za obdobie od 1.1.2001 do 31.12.2001 zistil, že majiteľom účtu je žalovaná v 1. rade, dňa 30.4.2001 bola na účet prijatá platba vo výške 17.100,- Sk z účtu č. XXXXXXXX/XXXX, VS XXXXXXXXXX.

22. Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.[§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka]

23. Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. [§ 460 Občianskeho zákonníka]

24. Dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou.[§ 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka]

25. Dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník. [§ 546 Občianskeho zákonníka]

26. Smrťou dlžníka povinnosť nezanikne, ibaže jej obsahom bolo plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník. [§ 579 ods. 1 Občianskeho zákonníka]

27. Zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. [§ 657 Občianskeho zákonníka]

28. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky. [§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka]

29. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a pôvodne žalovaným v 1. rade Jozefom W. došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke dňa 2.4.2001, k záväzku ako ručiteľ pristúpila žalovaná v 1. rade Q. W.. Súd mal ďalej preukázané, že na základe uzavretej zmluvy poskytol právny predchodca žalobcu pôvodne žalovanému v 1. rade peňažnú pôžičku vo výške 20.000,- Sk, ktorá bola vyplatená na účet ručiteľa, žalovanú v 1. rade Q. W. dňa 30.4.2001 po odrátaní prvej zvýšenej splátky poplatku a nákladov spojených s uzatvorením zmluvy vo výške 17.100,- Sk.

30. Súd mal zároveň preukázané, že právnymi nástupcami pôvodne žalovaného v 1. rade Y. W. ako dlžníka sú jeho pozostalá manželka - žalovaná v 1. rade a pozostalé deti - žalovaní v 2., 3., 4. rade, ktorí nadobudli dedičstvo smrťou poručiteľa.

31. V tomto prípade, právny predchodca žalobcu a pôvodne žalovaný v 1. rade Y. W. uzatvorili písomne zmluvu o pôžičke, na základe ktorej vznikla pôvodne žalovanému v 1. rade povinnosť vrátiť peňažné prostriedky v dohodnutých splátkach, ktoré okrem peňažnej istiny obsahovali aj úroky. Zároveň, žalovaná v 1. rade Q. W. sa stala ručiteľkou záväzku dlžníka vo vzťahu k poskytnutej pôžičke.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd zaviazal žalovanú v 1. rade, pozostalú manželku pôvodne žalovaného v 1. rade, ako ručiteľku dlžníka (ktorá na seba zobrala voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník), na zaplatenie dlžnej sumy 25.000,- Sk (829,84 €), ktorá je vyčíslením istiny a úroku, tak ako si ju uplatnil žalobca.

33. Súd zároveň priznal žalobcovi úrok z omeškania, ktorý si uplatňoval v súlade s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (platným a účinným v čase vzniku omeškania), vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

34. Súd konanie v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 1 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania zastavil na základe späťvzatia žaloby zo strany žalobcu (podania doručeného súdu 29.11.2016) po súhlase žalovaných v súlade s ustanovením § 145 ods. 2 CSP.

35. Súd v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu právne posúdil otázku nároku žalobcu voči žalovaným v 2., 3., 4. rade tak, že títo ako dedičia, pôvodne žalovaného v 1. rade Y. W. ako dlžníka, zodpovedajú pomerne do výšky svojho zdedeného podielu za dlhy poručiteľa, keďže všetci zákonní dedičia dedili rovným dielom. Uvedená skutočnosť jednoznačne vyplýva z pripojeného dedičského spisu a osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD XXXX/XXXX, Dnot XXX/XXXX z XX.X.XXXX v dedičskej veci po poručiteľovi Y. W..

36. Napriek uvedenému však súd žalobu vo vzťahu k žalovaným v 2., 3. a 4. rade zamietol.

37. Zákonodarcu nikde neuvádza definíciu dobrých mravov, pojmom dobré mravy však možno rozumieť pravidlá morálneho charakteru, ktoré za určitých okolností môžu nadobudnúť povahu právnej normy, nemožno pritom vylúčiť, aby sa vzhľadom na všetky okolnosti prípadu prihliadlo aj na okolnosti spočívajúce v osobe alebo pomeroch účastníka konania.

38. Občiansky zákonník najširší a najvšeobecnejší odkaz na aplikáciu dobrých mravov obsahuje v ustanovení § 3 ods. 1. Citované ustanovenie však zakotvuje základné podmienky tzv. chráneného výkonu subjektívnych práv. V zmysle teórie súkromného práva takýmito podmienkami je kumulatívne splnenie nasledovných predpokladov:

a) existencia práva v dobe výkonu (t. j. aktom aplikácie práva nemôže dôjsť k založeniu neexistujúceho práva alebo povinnosti),

b) musí byť uplatnený v súlade so zákonom, byť primeraný vzhľadom na cieľ, ktorý má byť dosiahnutý, a zároveň musí byť v súlade s dobrými mravmi.

Prvý predpoklad výkonu práva je teda jeho existencia. Bez existencie subjektívneho práva nemôžeme hovoriť o výkone práva, ale o protiprávnom úkone. Z uvedeného vyplýva, že aj § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa môže vzťahovať len na výkon existujúcich práv. Z hľadiska druhého predpokladu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje, že zákonný rámec výkonu práva nespĺňa taký výkon, ktorý bez právneho dôvodu zasahuje do práv a oprávnených záujmov iných alebo je v rozpore s dobrými mravmi. Subjekt vykonávajúci právo musí jeho výkon realizovať v súlade so zákonom, jeho realizácia musí byť primeraná vzhľadom na cieľ, ktorý má byť dosiahnutý (t. j. nesmie ísť o tzv. šikanózný výkon práva) a musí byť v súlade s dobrými mravmi. V prípade realizácie práva vo vzájomnom strete s iným právom, výkon práva musí byť realizovaný v súlade s kolíznymi normami obsiahnutými v občianskom práve, alebo ak takýchto kolíznych noriem niet, v súlade so zásadami občianskeho práva. Právo a povinnosť ako spoločenská kategória sa realizuje v spoločenskom živote, a preto voľnosť výkonu práva je obmedzená rovnakou možnosťou výkonu práva ostatnými subjektmi práva. Výkon práva, ktorý zasahuje bez právneho dôvodu do práv a oprávnených záujmov iných, je prejavom šikanózneho výkonu práva, t.j. ide o výkon práva realizovaného nie za účelom dosiahnutia určitého, napríklad ekonomického cieľa, ale v úmysle poškodenia (tzv. dolus coloratus) iného subjektu. Takýto výkon práva je v rozpore sa absolútnym zákazom vyjadreným v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rovnako v rozpore s absolútnym

zákazom je výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, za výkon ktorého (konanie contra bonos mores), či už formou právneho úkonu alebo faktickým správaním, rozumieme také konanie, ktoré sa nachádza v elementárnom rozpore s názorom a mienkou prevažnej väčšiny spoločnosti o otázke, aký by mal byť výkon tohto práva, aby dodržiaval a zachovával morálne a etické zásady spoločnosti. Ide najmä o rešpektovanie hodnôt ako slušnosť, poctivosť, morálka a pod. dobré mravy preto predstavujú určitý materiálny korektív, ktorý je potrebné uplatniť v prípade, ak právne predpisy jeho uplatnenie pripúšťajú, najmä z dôvodu, že do obsahu právnych predpisov nie je možné zapracovať všetky situácie, ktoré život priniesie.

39. V tomto prípade žalovaní v 2., 3., 4. rade ako dedičia pôvodne žalovaného v 1. rade (spolu so svojou matkou, ktorá je ale navyiac ručiteľkou) zodpovedajú za dlhy poručiteľa, ktoré existujú v čase smrti. Obranu žalovaných v 2., 3. a 4. rade, že o tomto dlhu nemajú žiadnu vedomosť, súd aj vzhľadom na skutočnosť, že v zmysle notárskej zápisnice pri súpise aktív a pasív nebol známy dlh, ktorý je predmetom konania a že v čase vzniku dlhu boli všetci maloletí, pokladal za dôveryhodnú. Je potrebné zdôrazniť, že pohľadávka žalobcu voči žalovaným v 1., 2., 3., 4. rade netvorila súpis pasív dedičstva, kedy žalovaní v 1., 2., 3., 4. rade popreli v čase vydania osvedčenia prihlásené pohľadávky veriteľov spolu vo výške 1.080.295,10 Sk.

40. Súd mal zároveň z vykonaného dokazovania preukázané, že matka žalovaných v 2., 3., 4. rade, žalovaná v 1. rade, sa po smrti otca zdržuje v W., so svojimi deťmi neudržiava žiadny kontakt, nechala ich bez akejkoľvek výchovy samých. Ani súdu sa ju nepodarilo zastihnúť na telefónnom čísle, ktoré mal k dispozícii na základe oznámenia žalovaných v 2., 3., 4. rade.

41. V tomto prípade, ak by žalovaní v 2., 3., 4. rade ako dedičia pôvodne žalovaného v 1. rade a teda právni nástupcovia pôvodného veriteľa mali zaplatiť dlžnú sumu, dostali by sa do situácie, kedy zodpovedajú za dlhy poručiteľa (dlžníka) a ručiteľa (zároveň manželky pôvodne žalovaného v 1. rade) v súčasnosti, bez toho, aby tí, ako ich rodičia sa o nich nejakým spôsobom starali (zaujímal). Ich matka s nimi (minimálne od roku 2008) nekomunikuje, nie je známy jej pobyt, v čase, keď došlo k vzniku dlhu boli maloletí, zároveň o tomto dlhu nemali a nemajú žiadnu vedomosť a túto nemali ani v čase prejednávania dedičstva po ich právnom predchodcovi. Navyše, čistá hodnota dedičstva bola určené na sumu 401.636,- Sk a v čase vydania osvedčenia už boli popreté prihlásené pohľadávky veriteľov spolu vo výške 1.080.295,10 Sk.

42. Z uvedeného dôvodu, podľa názoru súdu, ide o okolnosti na strane žalovaných v 2., 3., 4. rade, ktoré sa týkajú ich osoby a pomerov, ktorú sú v danom prípade mimoriadne, na základe čoho by výkon práv a povinností bol v rozpore s dobrými mravmi, pretože by sa nachádzal v elementárnom rozpore s názorom a mienkou prevažnej väčšiny spoločnosti o otázke, aký by mal byť výkon tohto práva, aby dodržiaval a zachovával morálne a etické zásady spoločnosti.

43. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto súd žalobu vo vzťahu k žalovaným v 2.,3., 4. rade zamietol.

Poučenie:

Odvolať sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Košice II. [§ 362 ods. 1 CSP].

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). [§ 363 CSP].

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. [§ 364 CSP].

Odvolať možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. [§ 365 ods. 1 CSP].

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.